

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanih, in sicer: vsakotek in petek, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . gld. 6—
pol leta . . . . . 3—
štet letu 1-50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1-20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdaje).

Uredništvo in odpravnostvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. začet. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, kar se ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Neplačanih pisem ne sprejema le uredništvo ne upravništvo.

Oglas in poslanice

se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večja črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabrčček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol tor stane vsesletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„Monte di Pietà“ in Vipavska železnica.

(Članek iz peresa izven uredništva).

Naš prvi denarni zavod v kronovini je danes pač še vedno lukajsnja hranilnica in zastavljalnica, če ravno ji manjka gibčnosti in potreznosti. Res da ima „Monte di Pietà“, imenujmo ga tako, ker je v ustih vseh večinoma le ta izraz, res da ima na razpolaganje obilo hranilnih vlog, katere tako rekoč predstavljajo denarno moč in prihranke cele dežele. Zato stoji danes brez dvojbe na prvem mestu, in od tega denarnega zavoda pričakuje denarne pomoči zasebniki, če je v zadregi, in obračajo se nanj občine, cerkve in dežela. „Monte di Pietà“ po svojem ustroju lahko ceneje pomaga kakor drugi zavodi, ali v domači kronovini, ali izven nje. Ima cén denar v majhnih vlogah in večinoma stalnega denarja od občin, od varovancev in cerkv. Ker ima naša kronovina po dve tretjini slovenskega prebivalstva, in se te dve tretjini sestavljata iz samosvojih posestnikov, dočim ima furlanska tretjina večinoma le veleposestnike in kolone, ni težko sklepati, da je večina v „Monte di Pietà“ naloženega denarja denar slovenskih občin, slovenskih posestnikov. Furlanski posestnik ne zaupava svoje glavniice „Monte di Pietà“, ker teži po drugih denarnih središčih, furlanski kolon pa je preveč odvisen in izmozgan od svojega veleposestnika, da bi mogel imeti prihranke in jih nalagati. Če tudi nam niso pristopne glavne knjige tega zavoda, smelo rečemo, da je v njem naloženega najmanj dve tretjini denarja iz slovenskih pokrajin, in da je tako tudi najmanj dve tretjini vseh posojil naloženih plodonosno na posestvih slovenskih kmetovalcev. Če si pa oglejemo delovanje tega našega prvega zavoda in se bolj njega poslovanje in uradovanje, potem pa nam je ta zavod na prvi pogled izključno italijanski zavod, kateri pri vsaki priliki prezira oni slovenski živelj, ki mu donasa največ denarja in ki mu odjema plodonosno največ denarja, ki mu zbira in skuplja letni dobiček in mu je nabral in nagromadil močan rezerven zaklad.

Na čelu oskrbnitva tega zavoda stoji knez on adškof. Oskrbništvo tega zavoda poleg nadškofa sestavljata dva višja duhovna dostojanstvenika. Vsi trije so sedaj slovenske narodnosti, in po večini so taki bili že mnogo zadnjih let. Pravní zastopnik je slovenski odvetnik dr. Josip vitez Tonkli. V

uradu samem sta nastavljena Slovenca Jakončič in Siničič. Oba priznavata svojo narodnost in sta bržkone najsposobnejši uradni moči tega zavoda. Kljub temu pa je značaj tega zavoda skoro strogo italijanski, in ako se izlišne iz njega kak pojav, ki ugaja slovenskemu prebivalstvu, se mora, kakor rečeno, izlišniti! Uradni vodja ali ravnatelj tega zavoda je strogo italijanskega misljenja. Pokazal nam je to v onem trenutku, ko sta si obe narodnosti stali nasproti v odločilnem boju za prihoritev državnega poslanca iz skupine veleposestnikov. Takrat je bila razburjena cela dežela od dna do površja, in ravnatelj „Monte di Pietà“ menda ni mnogo pomisljal, da se je postavil v tem skrajnem boju na stran ene stranke, dasi bi bil moral varovati vse drugo stališče! Pripisujemo torej političnemu značaju tega moža, da „Monte di Pietà“ ne priznava v javnem svojem nastopanju Slovencev istih pravic, kakor Italijanom, da uraduje strogo italijanski, da sili svojega pravnega zastopnika, da vlaga italijanske spise, da se ne izdajajo uradne listine, sestavljene v slovenskem jeziku. Ako bržkone vpliva ta mož na uradovanje v nam tujem jeziku, pač smemo misliti, kako je to, da se duhovno oskrbnitvo tega zavoda tolikokrat odloča v nepriilog prošnjam in željam slovenskega prebivalstva? Če kedaj, je pokazalo to svoje stališče ob vprašanju vipavske železnice.

Deželni zbor goriski je v svojem zasedanju dne 12. aprila 1892. sklenil, da se deželni odbor pooblašča, založi iz deželnega zaloga za nakup delnic vipavske železnice 100.000 gld., za one furlanske železnice 50.000 gld. in za tramvaj po furlanski nižini 50.000 gld. Sklep deželnega zbora je jasen tako, da ne potrebuje skoro nobenega drugega tolmačenja nego le tega, da deželni odbor sme porabiti iz sredstev deželnega zaloga 100.000 gld. za eno in 100.000 gld. za drugo stran. Ko se je z dopisom od 26. aprila 1893. št. 1768 deželni odbor obrnil na ravnateljstvo „Monte di Pietà“, da mu posodi 50.000 gld. za nakup delnic furlanske železnice, se ravnateljstvo ni trenutka ni pomisljalo, odgovoriti na ta dopis: „Glede na patrijotično svrbo tega podjetja dovolimo posojilo po 4½ obresti brez pisnine proti svojčasni zastavi dotičnih delnic.“ Takrat ravnateljstvo „Monte di Pietà“ ni vprašalo, ali je furlanska železnica zagotovljena ali ne, ni vpra-

salo, ali so občine in zasebniki, ki so bili vezani, podpirali osnovano glavniico, že vplačali svoje deleže, dasi je bilo to plačilo prvi predpogoj ustanovitvi furlanske železnice. In če bi bilo vprašalo, izvedelo bi, da niti polovica pogojenega osnovnega kapitala še ni bila vplačana, in torej železnica niti zagotovljena! Ravnateljstvo „Monte di Pietà“ je na jednostavno vprašanje deželnega odbora brez vsakega premisleka ponudilo posojilo pod najugodnejšimi pogoji in to posojilo tudi na prvi poziv izplačalo proti istočasnemu sprejemu delnic v zastavo. Vse kaj drugega pa je veljalo takrat, ko je deželni odbor vprašal po posojilu 100.000 gld. za nakup delnic vipavske železnice. Na ta dopis je ravnateljstvo premisljalo in povpraševalo po mnenju enega ali drugega jurista, ali ima deželni odbor pravico, vprašati po takem posojilu ali ne. Po dolgem premišljevanju in pripravljanju pa se je oskrbnitvo odločilo za iznenje sedanjega deželnega glavarja dr. viteza Pajerja, da deželni odbor nima pravice, zahtevati posojila, marveč edino le deželni zbor. Oskrbništvo je dalo to svoje mnenje deželnemu odboru na znanje in obliki, katera je pravi „unicum“ in slika cincavosti onih gospodov, ki so odgovorili. Na slovenski dopis deželnega odbora so poslali italijanski odgovor, kateremu je bil pravit sklep slavnega oskrbnitva v nemškem, ki je po večjem obsegal doslovne besede sklepa deželnega zbora z dne 12. aprila 1892., seveda v italijanskem jeziku. Slavno oskrbnitvo je pokazalo javno, da se na slovenske dopise ne upa odgovarjati slovenski; da se pa na take dopise tudi ne upa izrekli mnenja v italijanskem jeziku, in tako se je odločilo odgovoriti na gori naslikani značilni način! Ravnateljstvo in oskrbnitvo je imelo gotovo pred očmi svoječasno mnenje radi posojila 50.000 gld. za furlansko železnico in je bilo v veliki zadregi, kako utemeljiti sedaj svoje protislavno stališče. Če je v prvem slučaju pripoznavalo „patrijotično svrbo“ za furlansko železnico, pač ni moglo izključiti iste svrbe za vipavsko železnico! Morda, če je malo pomislilo, bi naglašalo še mnogo bolj patrijotično svrbo te železnice, ki naj pomaga na noge bržkone najpatrijotičnejšemu prebivalstvu avstrijskega cesarstva, ki je vedno stalo na braniku države in dinastije, ki je bilo stoletja in stoletja zanemarjeno in izmozgano po tujih

gospodarjih, in ki leta in leta obupano prosi gospodarske pomoči. Moralo je slavno oskrbnitvo videti in vedeti vse to. Zato pa je iskalo čudnih formalnih ovinkov: da onemogoči izvršitev patrijotičnega čina! Reko je torej, da nima nič proti temu izposojilu v „patrijotično svrbo“, ako je sklep deželnega odbora „enoglasen“, in ako „dovoljiti posojila pristopi tudi c. kr. vladni komisar“. Kaj je mislil pravni konzulent slavnega oskrbnitva, kako so premisljali visoki gospodje oskrbnitva, to je zelo težko uganiti. Ker je bil sklep deželnega odbora eksistenten, je bilo pač vse eno, ali je bil ta sklep enoglasen, ali ne: bil je pravomočen! Storila ga je eksekutivna oblast deželnega zbora in nanila oskrbnitvu „Monte di Pietà“. Mesati se v vprašanje, kateri prisedniki so glasovali za to posojilo, kateri ne, to je več kakor netaktno, je več kakor površno, in kvalifikovati ume isto menda vsak prostak! Pravni konzulent in slavno oskrbnitvo pa sta pristavila pogoju, „da bodi sklep deželnega odbora jednoglasen“, še drugi neverjetnejši: „privolji naj v posojilo tudi c. kr. vladni komisar“. C. kr. vladni komisar ima nadzorstvo nad javnimi hranilnicami, on lahko vsekdar vloži svoj „veto“ in poroča osrednji vladi, kaj je storiti, da se prepreči ta ali oni nepremišljeni korak denarnega zavoda. C. kr. komisar mora nadzirati sklepe oskrbnitva tudi tedaj, kedargre za posojila zasebnikom, mora paziti, da se oskrbnitvo drži svojih pravil, da se drži zakonitih določb; tako je po sebi razumno, da ima c. kr. vladni komisar pravico tudi sistirati sklep „Monte di Pietà“ radi posojila za vipavsko železnico. Da pa oskrbnitvo tega zavoda kaj takega nekako zahteva od deželnega odbora, to je kratko rečeno — nesmisel! In to tem večja, ker vlada po svojem ministerstvu za železnice dela ravno na to, da deželni odbor čim prej izplača 100.000 gld., in gotovo ni namignila lukajsnjemu svojemu zastopniku in komisarju, naj prepreči posojilo pri „Monte di Pietà“ s svojim „veto“! Dvojezično mešani dopis „Monte di Pietà“ v vprašanju vipavske železnice je označil vstopanje tega zavoda proti slovenski večini prebivalstva. Dokazal je, da je zavod italijanskega značaja in italijanskega uradovanja, da ga vodijo pri posojevanju jedni strani kronovine druga načela, kakor pri drugi naši slovenski strani!

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

Večkrat se je ozri na tisto posteljo, a na to obračala proti nebu takó otožen pogled, da je bila očitvidna njena notranja želja, katero je pošiljala Bogú, naj bi izvolil poklicati k sebi še njo in združiti jo zopet z njenim Arrigozzom. Miha je imel pleča obrnjena proti mizi; sedel je pripognjen k ognju in mešal neko proseno kašo z mlekom, ki se je kuhala v loncu. Na njegovem licu je bila izražena neka bolj surova in trda žalost, ki je nekako nagibala k nevolji in jezi. Obrnil je bil ramena proti ženi nalašč zato, da bi je ne videl in da bi njena žalost ne povečevala njegove, in takó je delal svoje delo, ne da bi dvignil glavo.

Ko je poteklo po priliki pol ure, je žena vstala, snela preslico, šla k ognju

in vzela doli lonec; na to je stopila k polici, in ker je bila vsa zamišljena v svojo molitev, je potegnila doli vse tri skledje in jih položila na mizo, pristavivši k vsaki še žlico. Ker je bila že toliko let vajena temu delu, so ji roke pri tem že same tekale in delale po navadi. Na to je vložila v vsako skledo nekoliko jedr in poklicala: „Miha! pojdi te večerjat.“ Toda, ko se je na njen klic mož bližal mizi, se je žena spomnila, da je pripravila jedno skledo preveč. Zato jo je hitro vzela in položila na tla, kakor da bi bila napolnila za psa. Mož je vendar opazil, kako naglo in vznemirjeno je to storila; videl je, da je stala na mizi še tretja žlica na navadnem mestu; in ker je uganil, da se je to zgodilo vsled njene razmišljenosti, ko je za sinú tako goreče molila, je obrnil obraz na drugo stran, da bi se ne pustil videti ginjenega, vzela svojo skledo in se vrnil tja, od koder je bil prišel.

Marija je povsila glavo na prsi, potem pa, ko se je nekoliko osrčila, je

poklicala psička po imenu. Ta je komaj nekoliko vzdignil glavo izmed tačic, zmigal polahkoma z repom, a se ni zganil s svojega ležišča. Zato je ona stopila k postelji, ga je pogladila in pomilovala ter vzdignila ga in nesla tje k skledi. Poprej ni nikoli marala zanj; vedno je bila nasprotna temu, da so ga redili, kajti bile so slabe letine, in zdelo se ji je nespametno držati onega nepotrebne gasta pri hiši. A sedaj, ko ni bilo več Arrigozza, se ji je dozdevalo, da bi onečastila njegov spomin, ko bi se ubogi živalici slabše godilo nego prej, dokler je on skrbel za njo, ali če bi bila od koga zmerjana, zaničevana, in če bi je sploh nikdo ne ljubil.

Psiček je po svoje zahvaljeval gospodinjo za njeno nenaadno skrb, dobrikrake se ji z nekim glasom, ki je bil skoro podoben človeškemu stokanju, nazadnje je sklonil gobec k skledi, polizal nekaj malega in na to skočil nazaj na posteljo ter se sključil kakor poprej. — Tudi ta uboga živalica ne mara živeti brez njega, si je mislila starka, ki ga

je ves čas opazovala. Na to se je vsedla in prekrižala, ter je začela jesti. Zajela je nekaj žlice tiste kaše, potem ko je že dolgo mešala po skledi, a ni ji šlo v slast. Ko je pa videla, da nese njen mož skledo nazaj na mizo, se je hitro posilila in požrla zaporedoma kake tri žlice, da bi on videl, kakó zvesto je.

Miha se je zopet vsedel k ognju. Ko je tedaj ona opazila, da je bila nazaj prinesena skleda še skoro polna, jo je vzela v roko, stopila k njemu, prijela ga rahlo za ramo in mu rekla: „Za božjo voljo, Miha, jejte; takó ne boste mogli stati po koncu; celi dan ste še skoro tešči.“ Brodar je zmajal z ramena, ne da bi zinil. Žena njegova je pa nadaljevala žalostno: „No, jejte vendar vsaj nekoliko! Ali kočete sestradati? Nikar se ne zapuščajte takó! Tega ne smete storiti že zaradi mene... kaj naj počnem, če še vas ne bo...“ Toda jok ji je zadušil besedo.

„Ali ne prenehate še s tem svojim jokom? Je tedaj jel kričati brodar; ves božji dan le takó!“ in ko si je tudi

Nimamo sredstev, preprečiti slavno mnenje oskrbnistva „Monte di Pietà“ in njega pravnih konzulentov, ne moremo siliti ta zavod, da izplača v patrijično svrhu zgradbe vipavske železnice 100.000 gld. proti zastavi delnic v tem znesku, ne moremo drugega, kakor skrajno obsojati tako postopanje, skrajno obzalovati obnašanje oskrbnistva in ravnateljstva in opozarjati naše ljudstvo na nepravilne, ki se nam godé pri tem zavodu!

DOPISI.

Iz št. Andreža. Dolgo in s splošnim zanimanjem pričakovane volitve v novo staršinstvo v št. Andrežu so se vršile pretekli teden. Že par mesecev prej se je slišalo, da bodo letošnje volitve viharne. Govorilo se je, da je zopet vstala stara stranka nekdanjega župana Nanuta, ki hoče priti zopet na krmilo standrežke občine. Z raznimi spletkarijami in obljubami so spravljali volilce na svojo stran, ali zavedni volilci so tudi sedaj pokazali, da se ne dajo več mamiti samo s praznimi obljubami. Zato je bila tudi velika manjšina tistih, ki so se dali pregovoriti, z izjemo sovodenjskih volilcev, ki so bili večinoma na Nanutovi strani. V sredo dne 14. t. n. je volil III. volilni razred. Volitvi je prisostvoval tudi vladni komisar g. Polley. Agitacija je bila burna. Tako viharne volilnega boja ni bilo še gotovo, odkar obstoji št. Andrež. Vendar konec volitve je bil ta, da je omlajena sedanja stranka dobila 100 volilnih glasov, Nanutova pa v kljub silni agitaciji le 76. V četrtek sta volila II. in I. razred, v katerih je bila volitev soglasna za sedanjo stranko, ker se nasprotna Nanutova stranka ni vdeležila volitve. Tako je Nanutova stranka propadla v vseh treh razredih! Čuje se vendar, da hočejo delati zgago z utokom, češ, da se ni pravilno volilo v kljub prisotnosti vladnega komisarja! Prosto jim!

Sedanja stranka je postavila letos doklade v pokritje stroškov za zidanje namestnanske nove cerkve na zemljski in hišni in 1-25 gld. na hl na vinski davek, a nasprotna stranka je bila proti vsakemu povšku davka. In to je bilo tudi njeno glavno agitacijsko sredstvo v preteklih volitvah. Oni niso hoteli nič slišati o tem, da so sedanje doklade le začasne, namreč dokler se ne pokrijejo stroški za novo cerkev. Pri sedanjih volitvah so pregovarjali in mamili tiste, ki niso radi videli doklad tako, da so potem postali njih najboljši privrženci. V prvi vrsti so pregovorili večino sovodenjskih volilcev, češ, kaj boste vi plačevali se za standrežko cerkev, katere tako ne boste rabili. Oni so dobro vedeli, da brez doklad ni mogoče priti do denarja, s katerim bi se zidala cerkev, ker stroški so proračunjeni na 38.000 gld. Toda njim je le sebičnost branila da se niso mogli sprijazniti z dokladami. Naša cerkev, ki je bila zidana pred 250 leti, je postala sedaj prečrna, in prejšnje staršinstvo je bilo napravilo že načrte za novo

on z roko otrli solze: «Kaj ga nemara obudite od smrti? Pri moji duši, jaz ne morem več prestajati!»

Nesrečna žena je potisnila nazaj v se svojo žalost, ki se ji je oklenila okolo srca; s pregačo si je obrisala oči in je zopet začela prestati.

Dolgo časa sta bila tiha oba. Žena je opravljala svoje delo in pogledovala včasih moža, kateri je sedel na nizkem stolu s komolci, oprtimi na kolen in z glavo v rokah; dozdevalo sel je, da joče.

Konečno je ta vstal, prišel k ženi, in se vstavil pri njej; hotel se ji je pridobrikati in jo s prijaznimi besedami odškodovati za žalost, katero ji je prizadel s svojim prejšnjim nesmiselnim govorjenjem. Torej je rekel: «Takó, Marta, hočem pa storiti kakor želite vi, bom jedel, da vas zadovoljim». In res je začel jesti. «Slišite, Marta», je kmalu na to zopet nadaljeval, «jutri popeljem v Dervio našega župana; z denarji, katere primem za vožnjo, plačam mašo za Arrigozza, plačam jo v Laganu, kjer ni prepovedi».

«Mašo sem že naročila jaz», je odgovorila žena, in kazaje volno, katero je predla: «Vidite, je dejala, ta je prav za luganskega župnika; delo bo nadomestovalo miloščino za mašo».

cerkev ter jih postalo na vis. namestništvo v potrditev. Sedaj ko je zmogala pri volitvah tista stranka, se upa, da se bode kmalu začelo z delom, kakor hitro bodo načrti potrjeni. Že dopisnika v cenj. „Soči“ od 19. in 26. avgusta lanskega leta, sta se bavila z novo cerkvijo in sta izrekla željo, da bi zidanje kmalu začeli. Pustimo torej vse osebne prepire na stran in poprimimo se vendar enkrat skupnega dela v blagor občini ter glejmo, da se urednici vendar enkrat toliko vroča želja vseh občanarjev, namreč ta, da bi kmalu zidali novo cerkev. Torej na delo X.

Dostavek uredništva. — Posebno naproseni smo sprejeli ta dopis, a prepuščamo dopisniku vso odgovornost. Po naši misli bi bilo najbolje, ako bi se nič ne pisalo v listih o teh in sploh o takih bojih na deželi.

Domače in razne novice.

Kardinal dr. Missia. — V torek zvečer je došel v Gorico nečak papežev kardinalski klobuk. Vstavil se je v hotelu Gunkel. V sredo opoldne pa se je pripeljal v nadškofovem gala-vozu, spremljan od nadškofovega tojnika, v nadškofjsko palačo. V drugem vozu za njim sta sedela komornika Njegove Svetosti mons. Kravanja in Gabrijele. Vrhu stopnic v palači jih je čakal mons. Alpi, kateri je uvedel nobelgardista Peccija v nadškofove prostore. Nadškof, obdan s preč. kapiteljem, semenškim profesorji in drugimi mestnimi duhovniki, je pričakoval conte Peccija v dvorani na prestolu. Vstopil je conte Pecci, prinesel na srebrnem krožniku kardinalski klobuk ter ga ponudil nadškofu, kateri ga je prijel ter si položil na glavo. Na to je conte Pecci na kratko govoril, naznanjajoč, da je bil pozvan od Njeg. Svetosti, prinesiti nadškofu kardinalski biret; na to mu je čestliti. Nadškof je rekel, da ni nikdar vsilil na tako veliko čast, da pa pripogiba svojo glavo pred voljo Njeg. Svetosti, ter vé, da mu je dolžnost, sprejeti tako visoko priznanje. Na to so prečitali papežev dekret. Slavnost je bila s tem končana. Popoldne ob 1. je bil slavnostni banket, katerega so se udeležili vsi tisti, ki so bili navzoči pri izročitvi kardinalskega klobuka. Vršile so se napolitnice, pri katerih je kardinal zahvaljeval Njeg. Svetosti in Njeg. Veličanstvu za izkazano čast z imenovanjem kardinalom, in še posebej Njeg. Svetosti za odlikovanje, da je baš nečak conte Pecci bil odbran, prinesiti kardinalski biret. Prošt mons. Jordan je rekel, da visoko čast s kardinalom čuti cela nadškofija.

Včeraj v jutro so se odpeljali kardinal, conte Pecci in kardinalov tajnik na Dunaj, potem ko je prejšnji večer odšel že tje radi potrebnih priprav kanonik mons. Sedej.

Svečano polaganje kardinalskega klobuka, katero izvrši sam cesar, bo v torek ob 11. dopoldne.

Kardinal je dospel v spremstvu papeževega nobelgardista Peccija včeraj zvečer na Dunaj. Papežev delegat Celli pride danes. Papežev nuncij Taliani priredi dne 29. t. m. kardinalu Missiji gala-obed.

V pokoji stopi preč. g. kurat Marusič v Nabrežini koncem tega meseca. Služboval je tam nad 40 let ter ostane svojim faranom v blagem spominu.

Babilon na okrožnem sodišču. — Izhajanje lista „Adriatiška Post“ je bilo naznanjeno državnemu pravdnistvu kakor tudi okrajnemu glavarstvu v slovenskem jeziku, ker list je v slovenskih rokah, nemščina pa pri nas ni deželni jezik. Štev. 10. je bila zaplenjena; odlok smo dobili v nemškem jeziku. Okrožno sodišče je potrdilo zaplenbo državnega pravdnistva v italijanskem jeziku. Uredništvo ni hotelo sprejeti italijanskega odloka, na kar ga je sodnijski sluga odnesel nazaj na okr. sodišče, kjer je povedal, kar mu je reklo uredništvo. Popoldne je bil že nazaj prav s tistim odlokom in z ljubeznjivim nalogom, da mora pustiti italijanski odlok v uredništvo, oziroma ga nabiti na vrata, ako se ga brani uredništvo; sprejeti. Uredništvo seveda se je branilo, in sluga je izvršil ljubezni nalog, da je pustil odlok v uredništvo ter odšel, ne da je dobil potrdilo o sprejemu odloka! Gospoda so torej prav ljubeznivi!

Proti zaplenbi smo podali utok v slovenskem jeziku, nakar je okrožno sodišče razpisalo obravnavo tudi v slovenskem jeziku, in vršila se je tudi takó. Izvršetak obravnave z razlogi pa je bil zopet — nemški!

Zdaj pa ugani, čitatelj, kaj je vodilo sodno gospodo, da se je posluževala v tem slučaju kar treh jezikov, dočim je vendar s prvotnim naznanilom o izdajanju bilo jasno označeno sodišču, katerega jezika se poslužuje list nasproti njemu, in kateri ima biti tudi jezik sodišča nasproti listu.

Gospodo je menda še vedno strah pred slovenščino!!

Da se temu opomore, že storimo primerne korake. Značilno je le to, da se moramo vedno pritoževati, z lepa ne dobimo ničesa! Vidi se, da stari duh še vedno ni prešel z naših sodišč!

Darovi za šolsko knjižnico „Solškega doma“. — Darovali so: gospa Ter-

Mercina 6 letnikov „Vrtca“ in g. dr. Ant. Pogačnik 50 knjic o susici, da se obdari najprirednejše otroke. Vodstvo šole se tem potom najprisrčneje zahvaljuje blagima dobrotnikom, kateri naj bi našla posnemovalce!

Za efektno loterijo „Sol. Doma“ so darovali dalje: Mladinobjub 6 K, Jos. Čigon, cerkovnik stolne cerkve, 2 K in neimenovana 12 K.

„Goriški Sokol“ priredi torej v nedeljo ob 6. uri zvečer na vrtu gostilne pri Vaňeku veliko veselico z javno telovadbo in skupinami na treh glavnih orodjih (konj, drog, bradlja), s tamburanjem, petjem in umetnimi ognji v mraku. Spored bo lezal po mizah na vrtu. Točilo se bo puntigamsko pivo in dobro vino. — Vabimo prav uljudno mestne Slovence in bližnje okolice, ki ne pojdejo v Sovodnje ali v Dornberg, posebno Solkanca, Podgorca, Pevčee in št. Petrc, da bi dosli v obitem številu, ker „Glasbena sola“ potrebuje denarja, ako hočemo, da bo uspevala v čast in ponos goriških Slovencev v bližnji prihodnosti.

Gg. pevci naj blagovolé priti k zadnji vaji danes zvečer, — tamburaši pa jutri.

Tudi odloženi veselici. — V Dornbergu bo v nedeljo ob 4. pop. odložena veselica tamošnje Čitalnice. Zeleti bi bilo, da bi dosli v obilnejšem številu sosedje od Ribemberga, Batuj in Sela, od Črnič, Sempasa, Prvačinc, Renč in Bilj! Malo je narodnih veselici po okolici, vsaj te naj dobro vspejajo!

V Sovodnjah pa bo tombola tamošnjega veteranskega društva. Tudi Sovodnje imajo lepo sosesčino; vsaj iz te naj bi dosli na tombolo v obitem številu. Srečk je le 3000; vsaj te naj bi se t. d. prodale!

Na sadnem trgu v Gorici. — Več pritožb se čuje od strani slovenskega občinstva, posebno naših Bricev, radi nespolednega in večkrat nasilnega obnašanja tam uslužbenih občinskih organov. Pred kratkim smo omenili, kako je občinski organ sunil ubogo priletno ženo, da je omahnila na tla. Danes nam je beležiti nov „čin“. Občinski organ s pomočjo obč. redarja je te dni brez pravega vzroka, menda le iz nevoščljivosti in škodoželjnosti, zarubil petnajstim ženam-prekupčevalkam iz št. Ferjana jerbese, v katerih odnašajo nakupljeno blago s trga, v kljub temu, da so plačale že na vhodu pristojbino, namreč vsaka po 4 kr. Vzel jim je jerbese ter bacnil iste v kot z žuganjem, da jih sežge. Pri tem pa je tudi neko žensko močno sunil, da bi kmalu omahnila. Ker so ženske uvidele, da to vendar ni pravilno postopanje, so začele ugovarjati in slednjič prositi, naj jim vrne jerbese in kar imajo v njih. Toda preteklo je tri ure, pa se še ni dal preprositi, da so si morale dotične ženske iskati druge pomoči. Vprašamo merodajne kroge, ali je tako postopanje pravilno? Ali ni nobene oblasti v Gorici, ki bi naredila konec nasilstvu, po katerem postopajo magistratovi uslužbenci s slovenskimi prekupci, kakor da bi bili ti brezpravni ljudje, s katerimi se sme delati, kakor kdo hoče?! Kdaj bo konec temu? In če se naši ljudje pritožijo na merodajnih mestih, dobé povsodi le gluha ušesa!

Likarjeva „poslanica“. — „Pošteni, vestni in narodni trgovci“ (njegove besede) Gašpar Likar je hotel priobčiti v „P. L.“ dolgo poslanico, katere pa uredništvo ni sprejelo. Zadovoljil se je s kratko poslanico, v kateri je pa zató vsaka beseda strup znanega Likarjevega žla, če tudi je poslušal glas „odličnih gospodov, ki so mu svetovali, naj potrpi“. Pač kisló grozdje! — Danes nam je gradivo preveč naraslo, da bi mu kaj odgovorili, če tudi možicelj ni vreden, da bi se toliko bavili z njim. Toda kar kdo išče, to najde! Tudi Likar naj bo deležen resničnosti te prislovice. — Nekaj zaslužnega popra podamo „steklinoviču“ prihodnjic!

Deška obrtno-nadaljevalna šola. — Razstava izdelkov tuk. deške obrtno-nadaljevalne šole se je odprla, kakor zadnje rečeno, 18. julija t. l. po sklepu šolskega leta.

K sklepu je prišlo več gospodov, sosebno več mojstrov iz mesta in okolice.

Potem ko je voditelj šole v kratkih potezah navedel kroniko te šole, je prečital vse učence, ki so prav dobro, hvalno, dobro in zadostno napredovali. Prvih je bilo 12, drugih 6, tretjih 15, četrtil 37. Mladenci so hodili minulega leta redneji v šolo nego prejšnja leta, kar je dobro znamenje, da oni sami spoznavajo korist te šole.

V spodbujo je obdaroval s. odbor po načelniku preč. gospodu dr. A. Gregorčiču 14 pridnejših učencev s knjizicami tuk. posojilnice, v katerih je bil vpisan znesek 2 do 6 gold. na ime dotičnega učenca, 7 učencev je vdobilo pa skalfjico šestil.

Izdelki učencev so bili razstavljeni v risarski dvorani „Solškega doma“ in sicer: knjizice računstva in spisja vseh 3 razredov na 1 mizi, na drugih 9 mizah in ob stenah pa risarije. Izdelki so v obče vsi primerni, po večini pa naravnost krasni. Tako se vidi, kako si mladenci prisvojujejo potrebne znanja v računstvu, v potrebnem spisju za vsakega rokodelca ali obrtnika.

Razstavljen risarije pa so jasen dokaz, da je naša mladina zmožna in spretna za vsako učenje.

Risarije so prav dobro izbrane, predstavljajoče reči, katere izdeluje dotični ro-

kodelcec, oziroma s katerimi se bode petal v svojem življenju.

Posebno so dopadale risarije klesarskih vajencev Petra Bitezniha in Petra Valantiča zavoljo točne in snažne izpeljave. Risarije mizarskih vajencev Primožiča, Ivana Komela, Antona Juga in Fr. Lasiča so prav snažne, lepega okusa. Od zidariskih risarij so bile najboljše H. Vogriča, I. Vuga, Fr. Lasiča in Fr. Jakina. Od drugih učencev so se odlikovali izdelki Martina Gostiša, Karla Ferjaniča, Antona Batističa, Leopolda Bostjaniča, Alojzija Lovca; od učencev 1. razreda pa Ivana Kanclerja, Fr. Bevčarja, Fr. Ceja, Rafaela Plesničarja in Štef. Sreberniča; iz pripravljalnega tečaja pa Leop. Batističa, Štef. Ipavca, Alberta Boltarja in Fr. Simiča.

Občno mnenje je bilo, da poizdelkih učencev soditi, vidno napreduje ta obrtno nadaljevalna šola, in vspehi bi bili gotovo še boljše, ako bi vsi naši mojstri skrbeli, da bi učenci še redneji hodili v šolo.

Obrtniki, rokodelci, na vas je ležeče, da iz naših učencev postanejo kedaj spretni delavci in razumni mojstri. Delajte torej na to, da bo ta šolski pouk skozi in skozi reden, privlačimo jim ga v njih korist in v našo čast!

Šola obstoji 5. s. leto, steje 3 razrede t. j. pripravljalnico in 2 razreda.

V vsakem razredu se poučuje po 9 ur na teden od srede septembra do srede junija.

Sprejme se vsakega rokodelskega učenca, ki je dovršil lj. šolo.

Pogajanja. — Po 3 zaupnikih z vsake strani se vrše pogajanja med slovenskimi in laskimi poslanci. Kolikor čujemo, teh pogajanj ne bo še kmalu konec, ker se obravnava temeljito, da bi se spravilo obé strani na neko stališče, s katerega bi se dalo omogočiti delovanje deželnega zbora. To stališče mora seveda biti le tako, da se slovenskim zahtevam ugodi takó, da naši poslanci brez skrbi vstopijo v deželni zbor; o kakem drugem stališču ne more in ne sme biti govora!

Italijani so v skripicah, zlasti „il magnifico podestà“, ki vsled vzornega gospodarstva nujno potrebuje tisti najemniški davek! Visoka protislovenska politika na magistratu preli spravili do cela s tira voz mestnega gospodarstva!

Mislimo, da se prav nič ne motimo, ako rečemo, da Italijani napó vse svoje moči, da bi ujeli Slovence v kako zanjko, da bi jih kakó preslepili, da bi vstopili v deželni zbor, kjer bi se potem pač izpolnile želje Italijanov, pokopale pa toli nujne zahteve Slovencev. Če kedaj je bilo treba našim poslanecem skrajne previdnosti ter velike energije in odločnosti, tedaj je potreba sigurno iste v teh kritičnih časih v največji meri. Gré se za preobrat, kateri mora priti. Italijani tudi ne morejo več živeti kar tako brez deželnega zbora, zato se pogajajo, drugače bi tega ne storili. Zategadel pa je pred vsem največ odvisno od slovenske strani, kakšen bo ta preobrat, ali ima deželni zbor v sedanji sestavi še delovati, ali pridemo do razpustitve istega.

Čujemo celo glasove, da kriza s' ča tako, da bomo imeli deželni zbor že pr' unji mesec, ali, ali tega le ne vorjamemo! Pač pa se nam dozdeva, da Italijani s svojimi zvijačami bodo hoteli ujeli Slovence, kar pa se ne sme zgoditi, in deželni zbor v svoji sedanji sestavi — najbrže ne bo več zboroval!

„Unione“ in Salezijanci. — Shod progressovcev v Trstu proti Salezijancem v nedeljo je pozdravilo tudi predsedništvo goriškega politiskega društva „Unione“, katerega predsednik je še vedno dr. Pajer. Ali je brzojavka odšla v Trst brez vrednosti Pajerjeve ali z njegovo vdnostjo?!

Vsekakor je značilno to: dr. Pajer je lazil okoli kardinala, da bi ga navezal ná-se ter pridobil za svoje nazore, zdaj pa predsedništvo društva, kateremu je predsednik dr. Pajer, pozdravlja shode, naperjene proti katoliškim redovnikom. Ali ima biti to nekako maščevanje?! Pa, naj bo tako ali tako, vsekakor značilno je za razmere, v katerih živimo.....

Komisija za odpravo floksera je zborovala pretekli torek na tukajšnjem okrajnem glavarstvu. Prisostvoval je tudi namestnik. Tehniški poročevalec je povdarjal, da poljedelsko ministerstvo ni več tega mnenja, da se odpravi floksera z uničujočimi sredstvi, temveč da treba saditi primerne ameriške trte, katere se potem z domačimi cepijo. Radi tega je odklonila vlada tudi vse prošnje za nabavo uničujočih sredstev, pač pa je dala nasaditi v Šmarjah in v Arisu trte, kar namerava storiti tudi v okraju Červinjanskem. Ker je slovenski del dežele najbolj prizadet po flokseri, je dobilo več občin podpore kakor tudi konsorciji, ki se pečajo z odpravo floksera. Dalje sta določena za poučevanje o nasadih ameriških trt, s katerimi se ima odpraviti floksera, dva potujoča učitelja, in sicer g. Rubija za Vipavsko dolino in goriško okolico, g. Štrekelj pa za Kras.

Namestnik je baje rekel h koncu, da treba konstatovati, da niti dežela niti država ni kriva, če se ne dela tako proti odpravi floksera, kakor bi bilo treba, temveč je treba iskati vzrok kje drugje, to se pravi v nedelavnosti našega deželnega zbora, cesar pa so krivi le Italijani, ker se vedno preprečajo s svojo zlovoljo slovenskim poslanecem vstop v dež. zbor.

Kresovi. — Danes zvečer bodo plačali po slovenskih gorah kresovi, ker jutri

je sv. Ivan Krstnik. Ako se vreme sprevedri, utegnemo videti mnogo lepih kresov po naši okolici, ki bodo verni drugi kresovom širom lovenske domovine.

Tudi pri F o n u na Solkanski cesti prižgo danes zvečer kres, kar privabi tje gotovo mnogo goriskih Slovencev.

Streljanje proti točli. — Na Štajerskem se je to streljanje izborna sponeslo. Gosp. dr. Vošnjak je o teh vspehih temeljito poročal v časopisih. — V Italiji so izvedeli o teh vspehih in so poslali posebnega izvedenca na Štajersko, da se o vsem pouči. Na to so začeli streljati tudi v Italiji, in zopet je vspeh dober. — O tem vspehu pa so zopet žuli Tržičanje, ki so poslali tudi izvedenca, ali ne na Štajersko marveč v Italijo. Tje jih je vleko srce!

Naši Brici so se jako zavzeli za to streljanje, in prav je to! Letos kaže izborna vinska letina, ako ne bo toče. Strošek bi se utegnil poplačati v obilni meri. Po Brdih nameravajo ustavičiti več streljnih postaj. Smodnik bodo dobivali v ta namen po znižani ceni.

Zadnji čas so se oprijeli te misli tudi Mirenci. Tam hočejo streljati kar boljši zasebniki. Tudi prav! Dobiček bo imela od tega vsa okolica.

Dostavljamo, da za tako streljanje je treba posebnih priprav. Naša velika narodna tvrška z železjem — Konjedic & Zajec — preskrbljuje vse priprave iz najboljšega vira in po nizkih cenah. Svetujemo torej, da se vsi obračajo na to tvrško!

„Mareo Visconti“. — Roman v „Societate“ podlistku se je začel zdaj prav zanimivo razvijati. Opozarjamo na to svoje čitatelje. — Ta roman se ceni tretji v italijanski književnosti. — Izide posebe tiskan.

„Salonska knjižnica“. — Tiska se II. knjiga — „Hamlet“ slovečega Angleža Šekspirja. — Pripravljeno je tudi gradivo za III. knjigo, ki prinese dve izvršni drami, namreč Govekarove „Bokovnjače“ in Ganglovega „Sena“, obe popravljene po navodilih strokovnjakov. — Tudi za IV. knjigo ste pripravili dve izvršni drami. — II. in III. knjiga izideta do septembra.

Sličece v Ljubljani. — Poroča se nam: V Ljubljani 18. t. m. ob 11^{1/2} uri zvečer. Krog 200 ljudij. So-li Slovenci? Vse gre v restavracijo. Govore nemški. E dini sem bil, ki sem zaliteval vršek piva slovenski. Dobil sem pravilno slovenski odgovor. — Vsak ptujec mora biti prepričan, da je Ljubljana nemška! — Se li sami Nemci prevažajo? — Poslušam. Iz govora sprevidim, da je polovica Slovencev, največ Kranjcev. A sramujejo se materinega jezika! In tako kazijo Ljubljani slovensko lice! — V Škofji Loki 19. t. m. dopoldne. Malo, a lično mesto. A kaki Slovenci so tam: Blasnič, Georg Dresinger, Koceli, Rasir & Haarschneider! — V Beljaku 19. t. m. ob 10. zvečer. Vstavi sem v hotelu Fiser. Vse nemško. Zelo prijazno. Priporočila vredno. E dini zovem slovenski. Dobim odgovor v pravilni slovenščini. Vse se zraven mene Gorenjec, zove nemški. Govorim z njim. Je pristen preprost Slovenec. Sramuje se, da je govoril nemški. Poslušam dalje. Tretji del zna slovenski, a govoriti noče, ker se sramuje. Gorenjec reče o meni postrežkinji: Ta gospod tudi zna nemški, a noče govoriti. Odgovor: Ako je treba govorim, a ker znate slovenski, govorimo slovenski. Da, da, veliko premalo odločnosti je v Slovincih baš v tem, da bi se posluževali slovenskega jezika tam, kjer bi morali to na vsak način storiti. Pogledimo druge narode ter ravnajmo se po njih. Za navodilo pa to: Ako hočeš kaj veljati ter uživati spoštovanje pri drugih narodih, spoštuj najprvo sam svoj jezik ter pokaži drugim, da se ga nikjer ne sramuješ!

Z Gorjanskega nam poročajo, da tamosijsko društvo „Narodni dom“ nekam spi, da skoro kmalu ne bo vedeti za društvo. Ko so imeli občni zbor dne 9. jan. t. l., so sklenili, da priredijo po leti kako veselico, ali te le še ni. Čitamo v „Societate“, koliko veselice je bilo letos že po Goriskem, kako se drugodi giblje društveno življenje, na Gorjanskem pa, žalibog, tega ni. Naši delavci, ki hodijo v kamenolom v Nabrežino, prepevajo laške pesmi, in nič jih ni sram. Dospisnik pravi: Kličemo Vam torej: Na noge, rojaki! Otresimo od sebe mehkušnost, proč z laškimi petjem, proč s tistim nesrečnim duhom, ki nas tlačji, da niti dihali ne moremo na svoji zemlji, na kateri nas je mati rodila! Vzdravimo se, vstani društvo „Narodni dom“!

Novi zvonovi v Dobravljah. — Broiljeva livarna je poslala v Dobravlje nove zvonove. Na jednem je dopis takle: Sv. Setfan. Preska in hudega vremena, neprevidene smrti.... in zopet Iriž. Res leja in pravilna slovenščina. Kaj porečejo naši potomci, ko bodo čitali na teh zvonovih take spake, namesto pravilne slovenščine. Kdo je to zakrivil? Ako livarna, naj se jo podučji, da tudi za Slovence mora delati prav in ne kar tje v en dan, češ da za Slovence je vse dobro!

Vabilo k naročbi „Tomaževih zlinde“. — C. kr. kmetijsko društvo v Gorici je kupilo za prihodnjo jesen veliko množino „Tomaževih zlinde“ (zlinđrino moko) in razpisuje naročbo. Tomaževa zlinđra ima 16—18 odstotkov fosforove kisline, ki ima 80% raztopnosti v amonijakovih cetrovčini in 72%

drobnosti. Kupna cena blaga postavljenega v društveno skladišče v Gorici (v bivši sladkornici) je določena na 2 gl. 78 kr. kvintal. Naročila se bodo sprejemala v društvenem uradu, dokler ne pojde blago. Blago se izroči meseca septembra ali oktobra. Pri naročbi bo plačati na ime varštine po 1 gl. od vsakega kvintala naročenega blaga, pri izročitvi pa se bo morala poravnati kupna cena. Brez varštine se ne bo sprejemala nobena naročba. Naročiti je najmanj po 100 kilogramov skupaj.

Od vsakega naročnika kateri ni poznan kot posestnik se bo lahko zahtevalo uradno županstvo potrdilo, da je on zares posestnik in da množina naročenega blaga odgovarja njegovemu posestvu.

„Bravec“ ali „bralec“. — Proti pisavi „bravec“, katero je hotel uvesti prof. Levce, je spisal prof. Perušek brošuro, katero smo se omenili; po isti se ima pisati: „bralec“. Za to sta se že izrekli učiteljski v Ljubljani, profesorja na gimnaziju v Celovcu, in pridružili so se jim profes. Kragelj za gimnazij, Plohl za realko ter Bežek za učiteljske v Gorici.

Listneca uredništva. — G. S. I. v Istri. Hvala lepa za poslano pojasnilo!

Dobri okus je pri vsaki užiti stvari njena glavna lastnost. Pri uživanju odločuje naš jezik, njemu moramo prepustiti, da nam zadovolji z dobrim okusom. Iz tega se razvidi, zakaj je n. pr. tako splošno razširjena bobova kava, katere posebni duh našim živčnim ugaja in katere smo se tako navadili, da ne moremo biti brez nje, navzile temu, da jo zdravniki nujno odsvetujejo že od tedaj, ko so jo začeli rabiti. Če je torej mogoče, da se ohrani ta priljubljeni okus in se pripravljajo zdravju koristna kava, tedaj bi se mislilo po vsej pravici, da bi se je nihče ne branil, posebno pa ne hišne gospodinje in matere. In v resnici, Kathreiner-Kneipova sladna kava, katere tako izvrstno združuje prijetni okus bobove kave s tako dragoceniimi zdravilnimi sredstvi, se ima ravno tej okoliščini zahvaliti, da se je tako hitro razširila in splošno priljubila. Lahko jo imenujemo jedino pravo družinsko kavo, in gotovo se bo de tudi tam, kjer doslej še niso poznali njenih prednosti, v najkrajšem času udomačila in priznala kot najokusnejša primes k bobovi kavi in jedino pripravna, zdrava njena nadomestitev. Vendar se mora paziti na to, da se rabi vedno pristna Kathreiner-Kneipova sladna kava v znanih izvirnih zavikih z imenom: „Kathreiner“, ali nikoli naj se ne kupuje drugače zavitega ali takega blaga, ki je na vago na prodaj.

Radodarni doneski.
Za „Šolski dom“:
Prejelo je naše upravnistvo: Nabrano o priliki imendanega g. Antona Radoviča v Nabrežini gl. 4-10. — Štefan Lovrečič, Stračiče pri Gorici, gl. 5. — Družina g. M. Poveraja darovala 6 kron namesto venca na krsto pok. nečaka Ivana Doljaka iz Solkana. — O raznih prilikah nabrali prijatelji mladine v Cerknem gl. 6. — Skupaj gl. 18-10.

Razgled po svetu.

Cesarjevo zdravje. — Cesarju se je obrnilo na bolje; zdravniki so rekli, da v par dneh okreva toliko, da sme zapustiti sobo. Inspekcija vojskava, določena na dan 23. in 24. t. m. v Brucku, izostane, tudi so bile odpovedane zadnje na četrtlet določene avdijence, pač pa hoče cesar sam osobno dne 27. t. m. položiti kardinalski klobuk na glavo našemu nadškofu in knezu.

Česko-moravski poslanec dr. Stranjsky je v pogovoru z nekim dunajskim novinarjem menil, da začetkom septembra je pričakovati poskusa za reaktiviranje parlamenta. Ako se ta poskus ponesreči, potem pa pozovejo § 14. Ako parlament postane sposoben za delo, se odpravi časniški kolek, se preosnuje tiskovni zakon, se predloži nov modern kazenski zakon, se zakonito določi deseturni dan, volilni red za trgovske in obrtne zbornice se preosnuje in demokratizuje, se odpravijo mitnice, se urede plače železniških uslužbencev, se podražijo nekatere železnice in dokaj lokalnih železnic dobi državno garancijo. Lepa vrsta lepih in koristnih reči, o katerih pa ne kaže dosti govoriti, ker se brzokone — ne izpolnijo. Torej se enkrat hočejo poskusiti, da bi napravili parlament sposobnim za delo s tem, da spametujejo Nemce. Prazno početje!

Sprememba učnega načrta za višje gimnazije. — Deželni šolski uradom je došel razpis ministra za uk in bogastvje, s katerim se načrt za pouk v matematiki in fiziki na višjih gimnazijah znatno olajšuje in uprošča. Istodobno skušajo, da bi za prirodoslovje uveli več ur na teden.

Nemška kultura. — Slovensko pevsko društvo na Dunaju je hotelo imeti preteklo soboto v restavraciji v parku „na turški sanci“ svojo običajno poletno veselico. Nemsko-nacionalni dijaki visoke šole za poljedelstvo so to izvedeli, pozvali se druge, na kar je slo kakih 600 bursev v restavracijo, kjer so posedli vse prostore. Ko so prišli slovenski gostje, ni bilo prostora; zato so odšli. Potem so redarji razgnali dijake, in nemška časi je bila rešena!

Novoimenovani kardinali. — V ponedeljkovem tajnem konzistoriju je po kratkem nagovoru imenoval papež to-le kardinale: monsignor Jakob Missia, nadškof gorški, rojen 30. junija 1838; monsignor Jan. Bapt. Casali del Drago, latinski patrijarh v Carjembgradu, rojen 30. januarja 1838; monsignor Franc Pavlj. Cassetta, latinski patrijarh v Antiohiji, rojen 12. avg. 1841; monsignor Januvarij Portanova, nadškof reggijski v Ka-

labriji, rojen 11. okt. 1845; monsign. Josip Francica Nava di Bontife, nadškof v Kafaniji in apostolski nuncij v Spaniji, rojen 23. julija 1846; monsign. Avgustin Ciasca iz reda avgustinških eremitov, naslovni škof Lariski in tajnik propagande-kongregacije, rojen 7. maja 1835; monsign. Franc Desiderat Mathieu, nadškof toulouski rojen 28. maja 1839; monsign. Peter Respighi, nadškof v Ferrari, rojen 22. sept. 1843; monsign. Avgustin Richelmy, nadškof turinski, rojen 29. nov. 1850. Konečno kot dijakona; monsign. Alojzij Trombetta, tajnik kongregacije reguliranih škofov, in španski duhovnik Llevantas.

Podpredsednik najvišjega računskega dvora grof Anton Pace je pomaknjen v tretji činovni razred.

Rumunski poslanci, državni in deželni, imajo že več dnij posvetovanja, kako jim je postopati za prihodnost. S sedanjim deželnim predsednikom se jako nezadovoljni, kar je poglaviti povod, da državni poslanci rumunski nameravajo izstopiti iz desnice.

„Kölnische Zeitung“ prijavlja razne važne premembe, kar se tiče vlade, ter razpust državnega zbora Nemčije.

Obstrukcija v Italiji. — Po vzgledu nemške obstrukcije v našem deželnem zboru imajo tudi v Italiji obstrukcijo, ki dela večim ovire z dolgimi govori, z imenskim glasovanjem itd., s kratka tako mlatiojo slamo, kakor jo je nemška obstrukcija na Dunaju.

Poljaki in Nemci. — Na Dunaju je izšla te dni brošura, v kateri se zahteva, da naj se razbije desnica ter naj se Poljaki sporazumejo z Nemci. Sluti se, da je pisal brošuro poljski poslanec Rutowski. Kako le more pisati kaj takega Slovan!

Nemci v „rajhu“ za avstrijske Nemce. — Poročajo, da sta „All deutscher Schulverein“ in „All- deutscher Verein“ priredila v Vratislavi veliko slavnost, katere čisti dohodek je namenjen v podporo političnega boja Nemcev v Avstriji. To ima biti prvi dokaz, da se je v Nemčiji jela spoznavati važnost avstrijskih bojov, kateri so največje važnosti za bodočnost Nemčije!

Tako torej! Vseverni nemški državi podpirajo nemške opozicijske irredentistiške življe, na jugu pa dobivajo podpore iz Italije irredentisti, in Avstrija vse to mirno gleda! Srečna država!

Rektorjem graškega vsučilišča je izvoljen za šolsko leto 1899—1900 prof. dr. Edvard Richter, po misljenju nemški nacionalalec najhujše vrste. Slovenskim dijakom mož gotovo ne bo naklonjen.

V ogerski poslanski zbornici se je 21. t. m. začela razprava o nagodbenih predlogih. Razen Kossuthovega kluba so vsi drugi sklenili, glasovati za nagodbene predloge. Poročevalec dr. Rosenberg je razložil vsebino predloga in priporočal sprejem. Kossuth se je izrokel proti nagodbi, češ, da nasprotuje neodvisnosti ogrske države in je predlagal, naj se vladi naroči, ukreniti kar je treba, da s 1. januarjem 1903. postane Ogrska v carinskem in trgovinskem oziru popolnoma svobodna.

Brezplačno pokopavanje mrličev se 1. prosinca 1900. l. vpelje v Thurgavskem kantonu v Švic. Izdatke za pokopavanje bosta trpeli občina in država, vsaka polovica. Brezplačno pokopavanje bo veljalo na leto kakih 60 do 70.000 frankov. Poleg Thurgova se kantonu Curih in Bern brezplačno pokopujeta mrliče. Na Nemškem je mesto Stuttgart napravilo v tem oziru prvi korak. Pri nas o taki instituciji ni sledu in ga seveda se dolgo ne bo.

Zveza katoliških delavskih društev v južni Nemčiji obsega 281 društev s 46.525 člani. Od lanskega leta je prirastlo nad 6000 članov. Pred 10 leti je bilo delavcev v katoliških delavskih društvih komaj 3000.

Kuga v Aleksandriji še ni ponehala, celo bati se je, da se razširi. Najboljše sredstvo, da se ne širi, je snaga v hiši in na ulici. Snažiti je potreba ulice, hišne prostore, stranišča, posodo, itd. najbolj, to je prvi pripomoček proti kugi. Tudi v Aleksandriji to uvidevajo, ker so začeli snažiti radikalno. Kar cele ulice so podrli, da so odpravili nesnago, katere je toliko tam zbrane, da si človek niti misliti ne more. Egiptovska vlada se sedaj pogaja z neko družbo, da bi osnazila Aleksandrijo in Kajiro, kakor je storila slično svoj čas italijanska vlada v Napoljem.

Skupno je dosedaj obolelo v Aleksandriji za kugo 34 oseb, od teh jih je umrlo 13, ostali se zdravijo ali so že ozdraveli.

Na Balkanu vedno vré. Zadnjič smo poročali o obmejnih praskah med Srbi, Albanci ne Turki, sedaj pa prinaša brzovaj z Plovdiva vest, da je prodrlo več manjših macedonskih čet bolgarske vojske straž ob turški meji ter prestopilo na bolgarsko zemljo. Bolgarski vojaki so streljali na čete, katere pa so se hitro razšle.

Številno ranjenih in ubitih v bojih na turški meji se ni natančno določeno, a je na srbski in turški strani znatno. Napad je organizoval neki turški major vkupno z voditeljem pristinskimi Arnatov.

Mirovna konferenca. — Udeležnikom mirovne konference se je posrečilo končno priti do sporazumljenja glede na ustanovitev mednarodnega razsodišča, in sicer bi imelo tako razsodišče svoj sedež v Haagu, člani bi bili tankajsnji določeni diplomatski zastopniki, predsednik pa bi bil nizozemski minister za zunanje posle.

Francija. — Včeraj so vendar po tolikem naporu srečno sestavili novo ministerstvo, Predsednik je Waldeck-Rousseau.

Nenavadna vročina v Ameriki je bila prve dni tega meseca, posebno v mestu New-Jorku, kjer so ljudje od presilne vročine kar po ulicah popadali mrtvi na tla. Samo v tem mestu je bilo 135 slučajev take smrti, na tisoče pa po drugih krajih.

Iz te vročine je nastala potem grozna nevihta, ki je zahtevala tudi svoje žrtve.

Taka nevihta je bila tudi v Madridu na Španskem. Strahoviti nalivi so spremenili ulice v reke. Toča, debela kot golobja jajca, je do cela uničila vse nasade, pobivala živino in tupi ljudi.

Tudi na Ogerskem je mnogo škode; uničeno je žito, posebno še tursica od nenavadnega mraza, ki je postal vsled teh neviht.

Razgled po slovanskem svetu.

„Naša Sloga“. — Prvaki istrski so sklenili, da bo ta list odslej izhajal v Pulju in je danes izšla zadnja številka v Trstu. Dosedanji odgovorni urednik, gospod prof. Matko Mandič, bo odslej glavni sotrudnik lista in ostane v Trstu.

Salezijanci v Trstu. — V nedeljo je bil v Trstu v gledališču „Pol. Rossetti“ velik shod progressovcev, na kateri so prišli tudi socijalni demokratje. Protestovali so proti temu, da bi Salezijanci v svojih zavodih podučevali mladino, trdijo, da redovniki nimajo nikakega posla v šoli, temveč samo v cerkvi; šola da mora biti svobodna, liberalna. Magistrat je šel na roko Salezijancem, ker so Italijani, ker imajo italijanske šole, v katerih se je izneveril svojemu narodu tudi že marsikateri slovenski otrok! S kratka, Italijani so, in s tem je povedano dovolj! Tudi „Independente“ jih je zigovarjal, češ, da jih ne kaže preganjati, ker so Italijani, ali progressivci ne marajo tudi krščanskega duha v šoli. In zato so ropotali v nedeljo proti Salezijancem. Kdo ve če jih vsemogočna progressovska gospoda tudi ne prežene, kljub temu, da jim gre magistrat na roko.

Protiv običajnim volitvam v Pomjanu so neodvisni volilci v zakonitem roku uročili utok. Ta utok je divna ilustracija volilne svobode in moralne, kakor je dozorela pod zaščito italijanske gospode.

Okrajni glavar Fabiani. — Prijatelj našega lista nam piše: V dopisu „Iz voloskega okraja v Istri“ ste bili prišli v 48. št. „Soče“ priobčevali dopis, v katerem se grozno delovanje okr. glavarja Fabianija ne obsoja, kakor zaslužijo, ne, se ga še ublažuje. „Fabiani si pošteno prizadeva napeljivati vodo na italijanski mlin, četudi morda nehoté (!) ali po volji vsjih činiteljev“. Ta „nehoté“ je zelo najvjen, a kar se tiče volje vsjih činiteljev — „Schwamm drüber!“ A naravnost smela je trditev, da se tega moža mnogokrat preostro sodi in da se strogo drži ravnopravnosti. Teda tudi Vi, g. urednik, ne verujete, in zato ste pripisali dotično opazko.

Glede ravnopravnosti je vendar znano vsakemu v tem okraju, da je izvršuje naše okr. glavarstvo edino nasproti onim občinam, katere so ga k temu prisilile. Materijska občina n. p. uraduje slovensko, a dopise in odgovore dobiva iz okr. glavarstva nemške za to, ker tamošnji župan to trpi.

Stranke se zaslusavajo mnogokrat pri okr. glavarstvu na zapisnik. One govore slovensko ali hrvatsko, a zapisnik je vselej — nemški. In princip okr. glavarstva v Voloskem je, da se reši vsako vlogo v jeziku, v kojem je bila vložena — pravi Vaš dopisnik. In ras, po tem principu, ker so zapisniki nemški, dobivajo Slovenci in Hrvati — nemške resitve! Samo toliko naj zaostuje, da se spodbije ono ublaževanje in nezaluzena pohvala!

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah — Trst. — Slavno bratsko društvo!

Nase pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah bo deslavilo v nedeljo dne 9. julija 1899. svojo desetletnico in blagoslovljenje svoje krasne trobojne zastave.

Ker so pevsko društva velikega pomena ne le za glazbo in petje, ampak toliko več za probujo narodne zavesti in obstanek naše narodnosti, posebno tu ob „Adriji“, želiti bi bilo, da se ta slavnost desetletnice in blagoslovljenja društvene zastave vrši kolikor mogoče sijajno, iz katere bi naj na slovesen način zveneli združeni akordi bratske vzajemnosti in slovanskega bratoljubja.

Slavna bratska društva najuljudneje vabimo, da se iste blagovolijo udeležiti te slavnosti korporativno z zastavo ali po odposlancih, da tako s svojo udeležbo čim bolj povzdignejo sijaj iste.

Glavni vspered, katregga posameznost se objavi svoječasnno, je sledeči: a) Zjutraj sv. masa in po tej blagoslovljenje zastave; b) Opoldne banket; c) Popoldne koncert in svobodna zabava.

Vsled velike nerednosti in zmešnjave, ki bi nastajala med koncertom, ne da si ravno obširnem ali za ta dan gotovo pretesnem vrtu „Narodnega doma“, z nastopanjem posameznih pevskih društev na oder, smo določili, da bo na istem nastopalo le naše pevsko društvo „Adrija“, je poslednjo pevsko društvo to je: F. S. Vilharjevo: „Hrvatska“ bodo peli vsi zbori in s spremljevalcem glazbe.

Prosimo torej: Bratska društva, ki določijo, da se hočejo vdeležiti te slavnosti, naj nam blagovolijo to naznaniti vsaj do prihodnje nedelje, to je dne 27. junija t. l., katerim pripravimo in določimo potrebno in poskrbimo po naročilu zebelj, da ga zabijejo v zastavni drog.

Ob čistega dohodka koncerta, po odbitku stroškov za slavnost, je namenjena polovica za dijaško ustanovo, a druga polovica v korist društva „Adria“.

Natančnejša pojasnila na posamezne želje in vprašanja daje in radovoljno odgovarja podpisani slavnostni odbor.

Želeč prijaznega odziva in kar najčastnejega obiska, se beležimo in kličemo z bratsko-pevskim in slovanskim pozdravom vsem: Na zdar!

Barkovlje-Tst, dne 18. junija 1898.
Za slavnostni odbor: Hraber Ražem, častni predsednik; Dragotin Pertot, predsednik; Josip Pertot, podpredsednik; Josip Sulčić, tajnik; Drago Pertot, blagajnik.

Kako so končale občinske volitve v Pomjanu. — Po „Edinosti“ posnemamo: Ko se je v soboto, dne 10. t. m., proglašil izid volitve, drle so vse „prodane duše“ v dolgih in kratkih hlačah z volišča po sredi vasi in so rjovelj „viva l' Istria“. K nalu potom so vzeli zastavo, na kateri je bilo zapisano „sempre avanti“, in s to zastavo so napravili kratak obhod, in zopet zijali kakor nori: „viva Istria“. — Vodil je to druhal lačni in brezobrazni agitator iz Krkave, Nicoletto Bigatto. Zijale so te „prodane duše“, a niso vedeli ti ljudje, da oni napis „sempre avanti“ pomenja: zmiraj dalje v dolgove — dalje v nesrečo, — zmiraj globje v gospodarski propad! Najlepše pa je bilo zvečer. Pusti Pomjan je bil tako srečen, da je videl še celó umeteljskih ognjev. Celó uro so zaporedoma švigali v zrak. Vse „prodane duše“, zbrane na mestu, kjer so se zažigali ti ognji — sramote, so pozdravljale vsako raketo z „viva l' Istria“. Uhogo, slabo ljudstvo, res — prodane duše! — Ali niste pomislile, kako drage vam bodo te rakete?! Vi plačujete za šole, a nimate šol. Plačujete visoke doklade, a za to ste sužnji. In sečaj, ko so vas nasprotniki sramotno prodali, kakor se prodajajo brezpametna teleta — jim še kričite „viva“ in poje te hvalo. — Kako grozna je slepota človeka! Najbolj značilno pa je to, da so tudi v Kopru na „mou“ odgovarjali prodanim dušam v Pomjanu z raketami. Jasna pričja, da ni zmagal Pomjan, ampak Koper! Volitve so bile sicer v Pomjanu, a pomjanske prodane duše so volile le za Koper.

Družba sv. Mohorje. — Po smrti velezasluznega predsednika dr. Müllerja in dolgoletnega odbornika B. G. Rossbacherja je bilo pri družbi sv. Mohorje izpraznjenih dvoje odborniških mest. V smislu družbenih pravil se je zbralo dne 18. t. m. nad 40 celoškkih udov, da izvolijo nova odbornika. Volitev je vodil dosedanji družbeni podpredsednik preč. g. stolni školastik in poslanec Lambert Einspieler, ki se je v iskrenih besedah spominjal zaslug pokojnih odbornikov za našo družbo. Odbornikom sta nato bila soglasno izvoljena g. c. kr. profesor J. Apih in g. stolni kaplan J. Hribar. — Odbor je izvolil dosedanjega podpredsednika preč. g. Lamb. Einspielerja predsednikom, in g. blagajnika Sim. Janežiča podpredsednikom Mohorjeve družbe. — Število udov je letos nekoliko zraslo!

Za slovensko božjo službo. Hrvatski akademiki v Pragi so posneli izgled dunajskih tovarišev ter so se obrnili do nadškofa Rajčevića v Zadru s poslanico, katera očita nadškofu, da se njega postopanje zadevle ob najsvetejša čustva akademične mladine, ker ruši pravice, potrjene našemu jeziku od sv. Stolice. Poslanica pozivlja nadškofa, naj neha delati proti narodu-siromaku; kakor da ni zadosti, da so mu vzeli vse drugo, mu hočejo sedaj vzeti še verske pravice in svetinje. Spomenica zaključuje z nado, da nadškof ne bo preziral te prošnje, prošnje vsega duhovstva, vsega naroda.

Vojaška strokovna šola v Zagrebu. Peter Temmer, nadporočnik v rezervi, je otvoril v Zagrebu s tekočim mesecem pripravljajni tečaj za mladeniče, ki želé pohajati kadetske šole ali druga vojaška izobraževališča, kakor tudi za one, ki želé služiti kot jednoletni prostovoljci, v katero vrho morajo polagati potrebne izpite. Na Hrvaškem je ta zavod prvi svoje vrste, dotim obstoje drugi slični že od l. 1867. Informacije se dobivajo brezplačno v Zagrebu, ulica Marije Valerije 2, odnosno Jelačičev trg 27.

Ruske obrtne šole. — V Rusiji je 14 višjih tehniških učilišč, kjer je 5.497 slašateljev, potem 12 srednjih obrtnih šol z 2784 dijaki, od teh je 8 gospodarskih za 1500 dijakov; dalje je 281 obrtnih šol nižje vrste z 1236 dijadi, med te se vstejavajo še oddelki za ročna dela, ki imajo 464 mestnih šol, kamor polhaja 10.820 učencev.

Ruski car je ozvoljen, ker se podtikajo njegovim miroljubnim nakanam v inozemstvu razni diplomatski nameni. Car je rekel: Kakor car bi mogel biti povsem ravnodušen glede na vspeh mirovne konference, ali kot človek nisem ravnodušen. V zadnjem času je odredil ruski car v zboljsanje stanja finskih kmetom, da se jim

bodo kupovala iz posebnega fonda zemljišča, kar kaže posebno ljudomile nazore velikega cara.

Henneberg-Seide
von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — nur Acht, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. An Private porte- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hof-) Zürich.

Wilhelmov oblič.
Ta oblič, kateri se izdeluje izključno le v le-karni Franca Wilhelma v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko) se rabi z dobrim vspehom v vsakem slučaju, ko se sploh rabi kak oblič. Posebno koristen je pa pri starih, nevredljivih bolečinah, kakor pri kurjih očesih, roženici, ozeblih udih in pri zastarelih turih. Dotično bolno mesto se očisti, potem se oblič namaže na kos tofeta ali usnja in se nanj položi.
Cena zavitku 40 kr., 12 zavitkov 4 gl., 5 ducetov, ducet po 3 gl. 50 kr.
Manje kot 3 zavitka, katera stančja poštnine prosto 1 gl. a. v., se ne razpošilja.

Dunajska borza
16. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah . . .	100	gl.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru . . .	100		20	
Avstrijska zlata renta . . .	119		45	
Avstrijska kronka renta 4% . . .	100		40	
Ogerska zlata renta 4% . . .	119		40	
Ogerska kronka renta 4% . . .	96		90	
Avstro-ogerske bančne delnice . . .	918			
Kreditne delnice . . .	358		50	
London vista . . .	190		47 1/2	
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . .	58		92 1/2	
30 mark . . .	11		78	
20 frankov . . .	9		55	
Italijanske lire . . .	44		57 1/2	
C. kr. čekini . . .	5		67	

Zahvala.
Z žalostjo potrtim, a vendar hvaležnosti polnim srcem čutilim v sebi živo dolžnost, zahvaliti se prečastiti duhovščini, vsemu mojemu delavskemu osobju, prijateljem in znanecem ter ljubim gostom, došlim iz Gorice, Mirna in drugih krajev, ki so skazali mojemu nepozabnemu pelletnemu sinčku

Ivanu
poslednjo čast, spremivši ga k večnemu počitku na pokopališče sv. Roka. Srčna hvala!
V Solkanu, 23. junija 1899.
Žalujoči stariši.
Iv. Doljak.

Iščte se
učenca za mirodilnico
(drogerijo).
Ponudbe se sprejemajo v mirodilnici v trzni ulici.

Dober zaslužek
za sposobne, vztrajne, potovalne zastopnike, zmogne deželnih jezikov z dobrimi referencijami.
Več pri ljudski zavarovalnici „Universale“ v Vrtni ulici št. 25.

„Prva mizararska družba“
v SOLKANU pri Gorici
je otvorila 1. maja t. l. v novih prostorih gosp. Otona Lenassiija mehanično tovarno vsakovrstnega pohištva ter strgarskih izdelkov.

Izdelovalo se bode z najnovjšimi stroji vsako delo, spadajoče v mizararsko in strgarsko obrt.
V svoji veliki zalogi v Solkanu, kjer se bode prodajalo na drobno in debelo, ima v veliki izbiri najmodernejše izdelanega pohištva za spalne in sprejemne sobe ter za salone. — Nadalje ima v zalogi vsakovrstne strgarske izdelke.
Pismena naročila je pošiljati direktno na tovarno, kjer se izvršujejo točno in solidno.
Tovarna se nahaja nad Lenassijevim mlinom, zaloga pa v hiši št. 8 v prostorih „Ursulink“.

Razglednice
krasno dovršene od 20—25 gl. 1000.
Naročila sprejema Anton Jerkič, fotograf v Gorici. Na željo pride fotografirat sam in sicer brezplačno. Nobeden kraj naj bi ne zamudil te ugodne prilike, v tem ko se ilustruje celi svet na razglednicah.

Kuštrin Anton
trgovec
z jedilnim blagom
Gospoška ulica št. 23.
Priporoča svojo zalogo jestvin in koionijalij po jako nizkih cenah.
Ima zalogo vsakovrstnega olja, navadnega in najfineje vrste „Luka“.
Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 klg. naprej.
Obljubuje točno in hitro postrežbo.

Proda se
trgovino in zalogo ur.
Za poizvedbe naj se obrne v magistratno ulico št. 8. II. nadstr.
Svoji k svojim!
Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno
brivnico

na Travniku št. 21, zraven Paternolljeve knjigarne in loterije.
Obljubuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani
68—9 Anton Pucelj.
Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)
priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrob-nih vencev, za mrvaške potrebe, voščeno sveče itd.. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporočta slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno žrk na perilo. (P. cl.)

P. Drašček
trgovec z jedilnim blagom v Stolni ulici št. 2. v Gorici
priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v 64 Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.
Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

Na dež. jubil. razstavi odklikovan s srebr. drž. svetinjo
Na lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ - A,
v Pragi na Smihovu (Prah-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.
se priporoča
k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavitih.
V ta dočas je na razpolago mnogo priporoč- očih spričal domačih in inozemskih.
Zagotavlja jedno leto. Cene zelé zmerne, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.
Navadne priprave so vedno v zalogi.
Čerki, proračuni in načrti za popolne telo- vadnice pošilja na zahtevo brezplačno iz poštnine prosto.
Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Anton Obidič,
čevljar
v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,
priporoča se
za raznovrstna naročila po*meri za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.

Dobi se povsod
Kalodont
pripoznano najboljše sredstvo za čiščenje zob.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!
Cenjena gospodinja!
Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.
Dobiva se povsod!
Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.
Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Garancija 5 let.
M. ŠULIGOJ,
urur v Kanalu.
Velika zaloga šivalnih strojev najnovejših sistemov, kakor Ringschiffchen in Rundschiffchen „Afrana“ s tihim tokom. Slednja je gledé praktičnosti in hitrosti nedosegljiva (1000-2000 šivov v minuti), šiva naprej in nazaj. Sme se jo po vsaj pravici krono vseh strojev imenovati. — Stroji za šivilje od 30 gl., za krojače od 38 gl. naprej s stojalom vred.
Ob enem se priporoča za točno popravo vsakovrstnih ur in strojev po zmerni ceni.
Garancija 5 let.

Alojzij Živic,
ključavničar in izdelovalec štedilnikov, v Gorici, Rabatišče št. 3.
Priporoča se za vsakovrstna v to strako spadajoča dela, katera izvršuje po naročilu hitro in po nizkih cenah.

OGLAS.
Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih goriskih izdelovalnicah utež otvoril
v Semeniški ulici št. 8
lastno zalogo z izdelovalnico tehtnic razno- vrstnih sistemov in vilin, v kateri izvršujem vsa naročila, ki spadajo v to strako, kar naj- hitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem delu more dati slavno županstvo v Št. Andrežu, kjer sem izdelal občinsko tehtnico.
Prezvezam v mehanično popravilo vsakovrstne uteže, koleša, šivalne stroje in slične reči.
Imam glavno zalogo koles prvih ameri- kanskih sistemov, katera so pripoznana naj- boljše. — Vedno pripravljen na izvršitev se belež udani

KAROL KOMEL,
v Semeniški ulici številka 8
02—6
SAUNIG & DEKLEVA
V Gorici — Nunška ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica in odlična mehantična popraviljalnica šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gl. 32 naprej.
V zalogi imata tudi dvokolesa, puške in samokrese.

Anton Štojs,
pekovski mojster v Gorici
Gospoška ulica št. 19.
izdeluje dober in zdrav kruh iz navadne in fine pšenične moke, v različnih oblikah, kakor: hlebe, struce, zemlje itd.
Izdeluje tudi različno pecivo.
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja točno in solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Domača slovenska gostilna
Fran Valetič
v Trstu v ulici Solitario št. 12
toči dobro, črno in belo vipavsko, istrsko in okoličansko vino.
Daja se tudi vino na debelo krčmar- jem in družinam po znižani ceni. — Ku- hinja je preskrbljena z vsem potrebnim.
Postrežba točna. Cena primerna,
Za mnogobrojni obisk se priporoča udani
Fran Valetič, krčmar.

Dobiva se povsod!